

Engangskompensation

Engangskompensation er en ny 5-årig tilsagnsordning under den danske CAP-plan 2023. Engangskompensation afløser ordningen under landdistriktsprogrammet med 20-årige tilsagn om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder.

Du kan søge engangskompensation, hvis du har medvirket i et vand- og klimaprojekt og i den forbindelse valgte at beholde det ekstensiverede areal. Du kan ikke få engangskompensation til arealer, som Landbrugsstyrelsen har opkøbt og efterfølgende solgt i offentligt udbud efter projektets etablering.

De vigtigste betingelser under ordningen er, at arealerne skal henligge som græs- eller naturarealer, og at du i øvrigt overholder bestemmelserne i den servitut, som er blevet tinglyst i forbindelse med projektet.

Du kan søge tilsagn i Tast selv, og du kan læse mere om, hvordan du udfylder ansøgningskemaet i brugerguiden, der ligger under punktet "Søg om tilskud" under fanen "Sådan søger du".

Om tilskuddet

Hvem kan søge?

Du skal være ejer af et landbrugsareal for at kunne søge engangskompensation til det.

Du kan i 2024 søge til arealer, der har indgået i et vådområde- eller lavbundsprojekt finansieret af Landbrugsstyrelsen (ikke Miljøstyrelsens klima-lavbundsprojekter), hvor anlægsarbejdet er afsluttet i 2023.

Læs mere om Landbrugsstyrelsens Vand- og klimaprojekter

Hvad giver vi tilskud til?

Du kan søge engangskompensation til arealer, der har været en del af et vand- og klimaprojekt. Det er et krav under vand- og klimaprojektet, at der skal tinglyses en servitut, som pålægger, at arealet skal være permanent ekstensiveret. Det er denne permanente ekstensivering, som du bliver kompenseret for med tilskuddet.

Du kan søge om engangskompensation første gang i 2024 for projekter, hvor anlægsarbejdet er afsluttet i 2023.

Hvor meget kan du få i tilskud?

Det er arealanvendelsen i en sakaldt referenceperiode, der atgør, hvilken tilskudssats du kan ta for arealet. Arealerne skal have været anvendt til enten omdriftsafgrøder, visse permanente afgrøder eller permanent græs i referenceperioden.

Tilskudssatserne er:

- 82.500 kr./ha for omdriftsarealer og
- 35.500 kr./ha for permanente græsarealer

For engangskompensation i 2024 er referenceperioden som udgangspunkt 1. januar 2017 – 31. december 2021.

Hvilke arealer kan jeg søge tilskud til?

- Du skal være ejer af arealerne
- Arealerne skal indgå i et vand- eller klimaprojekt, hvor anlægsarbejdet er afsluttet i 2023. Kommunen eller anden projektejer kan oplyse, om anlægsarbejdet er afsluttet
- Den permanente ekstensivering af arealet skal tinglyses som en del af det forudgående projekt
- Arealerne skal ligge inden for projektområdets afgrænsning
- Arealerne skal have været anvendt til enten omdriftsafgrøder, visse permanente afgrøder eller permanent græs i referenceperioden
- Arealerne skal henligge som græs- eller naturareal ved udløbet af ansøgningsfristen i ansøgningsåret
- Der må ikke være skov på arealerne
- Arealerne må ikke være permanent vanddækkede, medmindre det er sket som følge af projektet. Det kan f.eks. være en sø, som er del af projektet
- Arealerne må ikke indgå i 3-metersbræmmer eller være registreret som GLM-fortidsminde
- Arealerne må ikke modtage tilskud under andre tilskudsordninger. Læs mere om de enkelte undtagelser i vejledningen.
- Arealerne må ikke allerede være omfattet af anden regulering, som omfatter, at der både er forbud mod omlægning eller dyrkning og forbud mod gødskning og sprøjtning.

Læs mere i

Vejledning om Engangskompensation.

Hvad er formålet med ordningen?

Formålet med ordningen er at understøtte projekter, hvor arealer udtages permanent fra almindelig landbrugsproduktion til gavn for klima, vandmiljø og biodiversitet.

Hvad siger loven?

Reglerne af betydning for engangskompensation findes i følgende forordninger, love og bekendtgørelser:

EU-regler

- EUROPA-PARLAMENTETS og RÅDETS FORORDNING (EU) 2021/2115 af 2. december 2021 om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1305/2013 og (EU) nr. 1307/2013 (CAP-planforordning)
- EUROPA-PARLAMENTETS og RÅDETS FORORDNING (EU) 2021/2116 af 2. december 2021 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1306/2013 (Den horisontale forordning)
- KOMMISSIONENS DELEGEREDE FORORDNING (EU) 2022/1172 af 4. maj 2022 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2116 for så vidt angår det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem i den fælles landbrugspolitik og anvendelse og beregning af administrative sanktioner i forbindelse med konditionalitet
- KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESFORORDNING (EU) 2022/1173 af 31. maj 2022 om regler for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2116 for så vidt angår det integrerede system for forvaltning og kontrol under den fælles landbrugspolitik

Danske regler

- **Lov nr. 407 af 25. april 2023 om administration af den fælles landbrugspolitik m.v.**
- **Bekendtgørelse nr. 1428 af 1. december 2023 om tilskud til fastholdelse af arealer i vand- og klimaprojekter**
- **Bekendtgørelse nr. 1602 af 28. december 2022 om kundgørelse af Landbrugsstyrelsens kort**
- **Bekendtgørelse nr. 1426 af 1. december 2023 om grundbetaling m.v. til landbrugere for 2024**
- **Bekendtgørelse nr. 1520 af 8. december 2023 om konditionalitet for 2024**
- **Bekendtgørelse nr. 1359 af 28. november 2023 om ansøgninger m.v. til visse ordninger for landbrugere i Tast selv**
- **Bekendtgørelse nr. 1387 af 29. november 2023 om kontrol og administrative sanktioner for visse tilskudsordninger under den Europæiske Unions fælles landbrugspolitik**

Vejledning

Du kan læse mere om ordningen i vejledningen. Bemærk, at der er kommet en ny version pr. 12. april 2024:

Vejledning om engangskompensation 2024, april

Du kan også læse en kort introduktion til ordningen i faktaarket:

Faktaark for engangskompensation

Sådan søger du

Søg om tilskud

Du skal søge tilsagn og udbetaling samtidig i et særligt skema kaldet fastholdelseskema, som du finder på Landbrugsstyrelsens selvbetjening (Tast selv), når ansøgningsperioden starter.

Gå til Landbrugsstyrelsens Tast selv.

Du kan læse hvordan du søger tilsagn og udbetaling i brugerguiden:

Sådan søger du tilsagn og udbetaling via Fastholdelseskemaet.

Søg om ændringer

Det er oplysningerne i ansøgningsskemaet, der ligger til grund for kontrollen af dit ansøgte areal og udbetalingen af dit tilskud. Det er dit eget ansvar at sikre dig, at dit areal er indberettet korrekt i fællesskemaet. Er dine arealer ikke indberettet korrekt, kan det få betydning for din ansøgning om tilskud.

Hvis forpligtigelserne ikke er opfyldt på et areal hele året, skal du trække hele marken, eller den del af marken, der ikke er tilskudsberettiget, ud af din ansøgning. Hvis du nedskriver arealet, vil tilskuddet blive nedskrevet svarende til tilskuddet til det nedskrevne areal.

Med mindre du har fået varslet kontrolbesøg, har modtaget et høringsbrev eller fået udbetalt dit tilskud, kan du trække marker ud af din ansøgning, reducere markens størrelse eller ændre afgrødekode. Denne ordning følger her reglerne for grundbetaling.

Se, hvordan du trækker marker ud af din ansøgning eller reducerer marker, i Vejledning om grundbetaling og tilskudsberettigede arealer

---

Ejerskifteerklæring

Hvis du overdrager dit tilsagnsareal, skal du udfylde og sende os en ejerskifteerklæring. Det fremgår af ejerskifteerklæringen, hvordan den skal udfyldes, og hvortil den skal sendes.

Ejerskifteerklæringen(Word)

Spørgsmål og svar

Hvor langt skal projektet være nået, før jeg kan søge engangskompensation?

Du kan søge engangskompensation for første gang i 2024 for projekter, hvor anlægsarbejdet er afsluttet i 2023. Er du usikker på, om anlægsarbejdet er afsluttet, kan du spørge projektejer (kommunen eller Naturstyrelsen).

Fristerne følger fællesskemaet, så du skal søge fra 1. februar 2024 og til 22. april 2024 med henblik på, at der kan udbetales tilskud fra december.

Det er projektejer, der oplyser, hvornår anlægsarbejdet i projektet er afsluttet. Det er ikke en forudsætning, at den permanente ekstensivering er tinglyst, når du søger. Men det er en forudsætning for udbetaling af tilskuddet, at ekstensiveringen er blevet tinglyst.

Kan jeg vælge mellem 20-årig fastholdelse og engangskompensation?

Nej, fra 2024 kan der alene søges femårige tilsagn om Engangskompensation. 2022 var det sidste år, der kunne søges om 20-årig fastholdelse. I stedet for en 20-årig periode er tilsagnsperioden femårig. Det betyder, at du som ejer kun skal indberette arealet i fire år efter året for udbetaling mod tidligere 20 år.

Hvor kan jeg se arealanvendelsen i referenceperioden?

Tilskudssatsen fastlægges bl.a. ud fra, hvilken arealanvendelse, der var på arealet i referenceperioden, som er 2017-2021.

Landbrugsstyrelsen har udarbejdet et kort, som viser arealanvendelsen i referenceperioden 2017-2021. Kortet hedder 'Referencekort 2017-2021'. På kortet kan du se, hvilke areal typer Landbrugsstyrelsen har kategoriseret de indberettede landbrugsarealer som inden for referenceperioden. Du finder kortet i IMK eller i MiljøGIS. I IMK ligger kortlaget under kortgruppen "Vandprojekter".

I MiljøGIS kan du se "Referencekort 2017 - 2021" ved at gå ind under "Engangskompensation (vand- og klimaprojekter)" i venstremenuen og vælge "Referencekort 2017 - 2021".

Gå til MiljøGIS

Gå til Landbrugsstyrelsens Tast-selv

Du kan læse mere om referencekortet her.

Kan jeg vælge en anden referenceperiode?

For engangskompensation i 2024 er referenceperioden 1. januar 2017 – 31. december 2021.

Hvis din projektaftale for vand- og klimaprojektet er indgået før 1. januar 2024, og arealanvendelsen er fastlagt på baggrund af en referenceperiode, der ligger før 1. januar 2017, kan du i stedet vælge referenceperioden fra den tidligere 20-årige ordning, som er 1. januar – 31. december 2014.

Du kan læse mere i

Vejledning for engangskompensation

Hvad jeg kan få i tilskud til arealer registreret som § 3 efter naturbeskyttelsesloven?

Hvis du søger engangskompensation til landbrugsarealer, der er registreret som omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, vil tilskudssatsen som udgangspunkt være 35.500 kr./ha uanset, om arealet måtte være indberettet som omdriftsareal eller permanent græs i referenceperioden. § 3-arealer, der ikke har været anvendt landbrugsmæssigt i referenceperioden, er kategoriseret som naturarealer og kan derfor ikke modtage tilskud.

§ 3-registreringen, der anvendes som grundlag for at afgøre § 3-status, er den § 3-registrering, der findes på arealet på tidspunktet for ansøgning om engangskompensation. Konkret betyder det, at det er § 3-registreringen på Danmarks Miljøportal pr. 1. november forud for ansøgningsåret, der gælder.

Du kan læse mere om baggrunden for, at der ikke kan gives tilskud efter den høje sats til § 3-arealer her:

Kompensation til § 3-arealer (lbst.dk)

Hvad gør jeg, hvis mine arealer fejlagtigt er registreret som omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven?

Hvis du mener, at der er fejl i § 3-registreringen af et areal, for hvilket arealanvendelsen i referenceperioden er omfattet af en af afgrødekoderne i vejledningens bilag 1 a (den høje sats på 82.500 kr./ha), kan Landbrugsstyrelsen godkende, at arealet omfattes af den høje sats i følgende tilfælde, idet det forudsættes, at arealet ikke i forvejen er omfattet af anden regulering:

- Du har i fastholdesskema oplyst, at kommunalbestyrelsen er anmodet om at oplyse, om arealet er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse. Landbrugsstyrelsen skal senest den 1. november i ansøgningsåret have modtaget kommunalbestyrelsens oplysning om, at arealet ikke er omfattet af § 3.
- Landbrugsstyrelsen har senest ved udløb af ændringsfristen til fastholdesskema i ansøgningsåret modtaget fyldestgørende dokumentation for, at arealet først efter indgåelse af projektaftalen er blevet omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse som følge af vand- og klimaprojektet. Dokumentation kan f.eks. være en udtalelse fra kommunen vedlagt kortmateriale.

Hvorfor kan jeg ikke få tilskud til naturarealer?

Det er vurderet, at der som udgangspunkt ikke er indkomsttab forbundet med at lade naturarealer indgå i projekterne jf. beregninger fra Københavns Universitets Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi (IFRO). Derfor kan der ikke gives EU-medfinansieret tilskud til disse.

Hvilken afgrødekode skal jeg bruge?

Du kan anvende følgende afgrødekoder, når du indberetter dine arealer med tilsagn om engangskompensation i fællesskemaet:

Afgørdekoder	Forklaring
247	<p><i>Miljøgræs MVJ-tilsagn (ON), omdrift</i></p> <p>Anvendes til landbrugsarealer, der opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling (uanset om du søger grundbetaling eller ej), og som var i omdrift før tilsagnets start.</p>
254	<p><i>Miljøgræs MVJ-tilsagn (ON), permanent</i></p> <p>Anvendes til landbrugsarealer, der opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling (uanset om du søger grundbetaling eller ej), og som var permanent græs før tilsagnets start.</p>
316	<p><i>20-årig udtagning med fastholdelse, ej landbrugsareal</i></p> <p>Anvendes kun til naturlignende arealer i lavbundsprojekter, der udelukkende har CO₂-effekt og ikke opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling</p>
318	<p><i>MVJ ej udtagning, ej landbrugsareal</i></p> <p>Anvendes til naturlignende arealer, der ikke opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling. Koden kan bruges, hvis der ikke søges grundbetaling, eller hvis der søges grundbetaling til projektarealer (tidligere artikel 32)</p>

Læs mere om valg af afgørdekoder i Vejledning om engangskompensation, afsnit 6.1.1.

Kan jeg anvende arealer med tilsagn om engangskompensation, der er registreret som omdrift, til at opfylde GLM 8-kravet?

GLM 8 udgør en del af baseline, når du får tilsagn om tilskud til engangskompensation. Det betyder, at du ikke kan bruge arealer med tilsagn om engangskompensation til at opfylde GLM 8. Du kan læse mere i Vejledning om engangskompensation.

Vær opmærksom på, at bedrifter hvor mere end 75 pct. af agerjorden anvendes til produktion af græs eller andet grøntfoder med en kvælstofnorm og fosfornorm på 0, og som ikke jordbehandles eller omlægges i det indeværende år, kan undtages fra GLM 8-kravet.

Hvilke andre tilskudsordninger kan kombineres med engangskompensation?

Engangskompensation kan kombineres med tilskud under følgende ordninger, forudsat at der på arealerne i øvrigt efterleves de krav, der gælder for de pågældende ordninger:

- Grundbetaling
- Ø-støtte
- Pleje af græs- og naturarealer
- Rydning af tilgroede arealer og forberedelse til afgræsning

---

Kan jeg beholde mit tilsagn om økologisk arealtilskud?

Du kan ikke få udbetalt økologisk arealtilskud samtidig med, at du har tilsagn om engangskompensation, men du kan godt beholde et eksisterende tilsagn om økologisk arealtilskud. Det betyder, at tilsagnet kan fortsætte til det naturligt ophører (uden krav om tilbagebetaling), forudsat at tilsagnsbetingelserne for det økologiske arealtilskud fortsat opfyldes. Det vil bl.a. sige, at arealet fortsat skal være omfattet af økologisk certificering og tilskudsberettiget under grundbetalingen. Arealet vil således fortsat være omfattet af tilsagnet om økologisk arealtilskud, men uden udbetaling af tilskuddet. Til gengæld vil det udbetalte tilskud for den gennemførte del af tilsagnsperioden ikke blive krævet tilbagebetalt.

Læs mere i Vejledning om økologisk arealtilskud, som du finder i Tilskudsguiden.

Økologisk arealtilskud (Tilskudsguiden)

Hvornår udbetales tilskuddet?

For ansøgninger, der er indsendt i ansøgningsperioden i 2024, påbegyndes udbetaling i december 2024.

Er tilskuddet skattepligtigt?

Ja, Landbrugsstyrelsen oplyser automatisk Skat om, hvor meget der bliver udbetalt.

Fakta om tilskuddet

Lukket for nye ansøgninger

1. februar 2024 til 26. april 2024

Fristen for at ansøge rettidigt er 26. april 2024. Du kan ansøge forsinket indtil 21. maj 2024. Din støtte bliver nedsat med 1 pct. pr. arbejdsdag, du indsender forsinket i forhold til ansøgningsfristen.

7 måneder - Udbetaling begynder normalt i starten af december.

Anslået sagsbehandling

EU-tilskud

Download PDF

Download denne tilskudsside som PDF

[Download PDF](#)

Kombiner tilskud på dit areal

Vores vejledende værktøj giver et overblik over, hvilke tilskud du kan kombinere på samme areal i 2023.

Se, hvilke tilskud du kan kombinere på dit areal i 2023